

KÖNYVISMERTETÉS

Ebisawa M., Ballmer-Weber B. K., Vieths S., Wood R. A.:

FOOD ALLERGY: MOLECULAR BASIS AND CLINICAL PRACTICE

S. KARGER AG 2015

Chemical Immunology and Allergy Vol 101

ISBN: 978-3-318-02340-4

A „*Chemical Immunology and Allergy*” kiadványok 101. tagjaként jelent meg ez évben az élelmiszer-allergia témakört az új kutatási és gyakorlati eredmények alapján 28 fejezetben összefoglaló könyv. A kiadvány az élelmiszer-allergia – intolerancia tüneteinek, diagnosztikájának történelmi áttekintésével indul. Az első fejezetekben a szerzők a valódi immunmechanizmus alapján kialakuló klinikai tüneteket (bőr, respiratórikus, gastrointestinalis, cardiovascularis) IgE mediat, kevert és nem IgE mediat, valamint nem IgE mediat (cellularis) mechanizmusok szerint klasszifikálják. Sajátos felosztás szerint osztályozzák a nem allergiás „adverz” reakciókat, valamint e tüneteket kiváltó, feltételezett mechanizmusokat. További fejezetek az élelmiszer allergének molekuláris és immunológiai jellemzőit, az allergének szenzibilizációs tulajdonságait (I. osztályú allergének, II. osztályú allergének), valamint a jelenleg ismert kereszt-reaktivitások rendszerét adják meg. Az utóbbiak a fehérje családok szerinti kereszt-reaktivitásban: a PR-10 proteinek, profilinok, lipid transfer proteinek, a Bet v 6-kapcsolódó proteinek, valamint a PR-5 fehérjék szerint taglaltak.

A további fejezetek az élelmiszer-allergia epidemiológiai adataiban elsősorban a gyermek populáció felméréseit, különös tekintettel *Schnabel E 2007* vizsgálatait részletezik, melyben az európai gyakoriságot 1,7- és 11,7% között regisztrálták (a legmagasabb Finnországban, a legalacsonyabb gyakoriságot Ausztriában mérve). A csecsemő és gyermekkori allergia provokálta klinikai tünetek mellett az intolerancia reakciók e korra jellemző megjelenéseit is tárgyalják.

Az élelmiszer-allergia a felnőttkor kiemelt egészségügyi problémája. Az általános populáció több, mint 30%-a véli sajátjának e kórképet, ugyanakkor legfeljebb 1-4%, kinél ezt bizonyítani is lehet. A felnőttekre jellemző az orális allergia szindróma mellett a vörös húshoz köthető *galactose-alfa-1,3-galactose* allergia, melyet a szerzők e körcsoportra jellemzőként ítélték meg.

Az élelmiszer-allergia diagnosztikában elsősorban az IgE választ kiváltó specifikus allergén komponensek preferenciája a jellemző, e mellett a lymphocytá stimulációs teszt és az *atopy patch* teszt felhasználhatósága is részletezett. Az *in vivo* tesztek között a diagnosztikus eliminációs diéta, valamint az orális provokáció leírása is megtalálható (a várható mellékhatások részletezésével).

A terápiás fejezetek a klinikai tünetek akut el-látásától (anaphylaxia) az orális immunterápiáig terjednek.

A provokáló allergének jellemző klinikai tüneteit, bizonyított allergénjeit és a kereszt-reaktivitások lehetőségeit önálló fejezetek részletezik, úgy, mint a tehéntej, tojás, mogyoró, gabona és hüvelyesek, halak, gyümölcsök és zöldségfélék.

A gastroenteralis megjelenésű élelmiszer-allergia klinikai tüneteiben az élelmiszer protein indukálta enteropatia, az enterocolitis szindróma, a proctocolitis valamint a élelmiszer protein

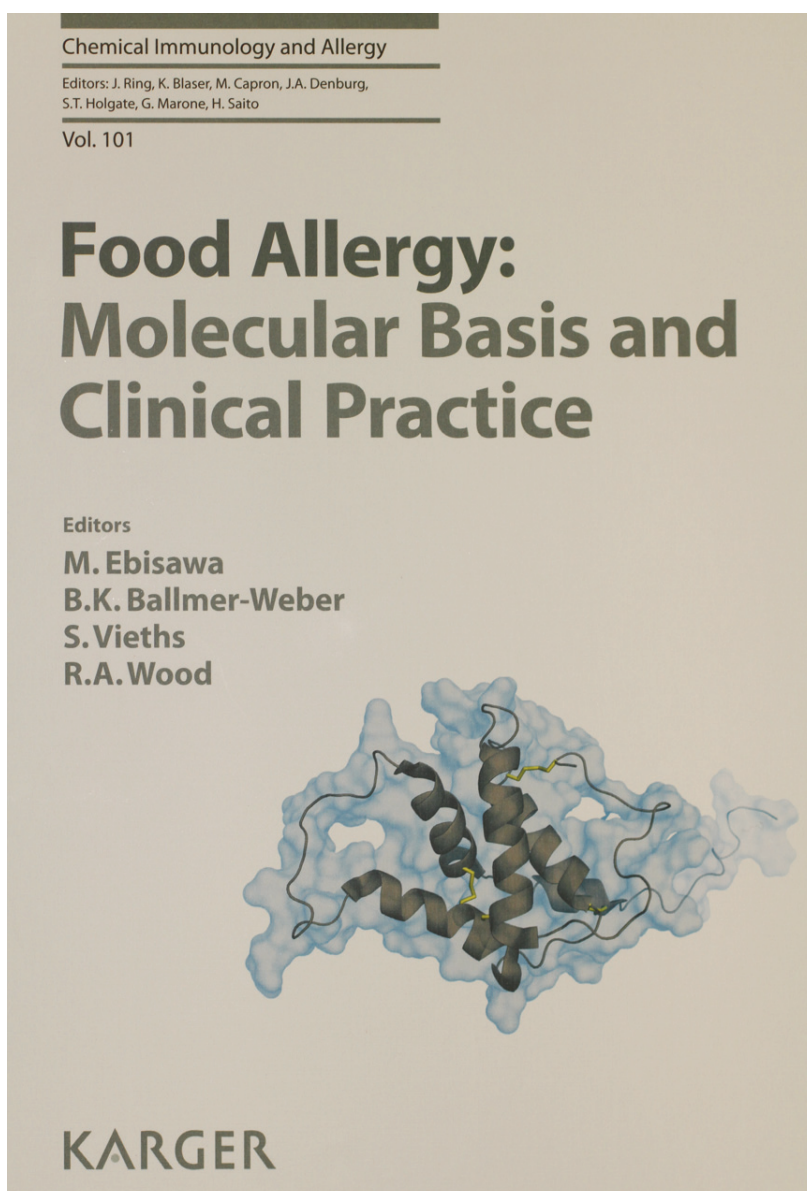
csecsemőkori intolerancia, colica, továbbá a carbohidrat malabszorpció és élelmiszer intolerancia, a lactos intolerancia, coeliakia említett, a diagnosztikus lehetőségek és a diétás megkorlátások kiegészítésével. Különálló fejezetben részletezett az eosinophil oesophagitis.

Az atopias ekzema és élelmiszer-allergia kapcsolatát részletező fejezetben a kórkép patomechanizmusában a bőr barrier diszfunkció mellett az emésztő traktus barrier diszfunkcióival is megismerkedhetünk.

Az utolsó fejezetekben a patogenezistől függő speciális diéták, az élelmiszer-allergia pszihoszociális vonatkozásai, az élelmiszer-összetevőkre vonatkozó jelölési szabályok országokénti változatai, az élelmiszer-allergia életminőséget befolyásoló jellemzői, valamint a prevenció lehetőségei olvashatók.

A könyv az élelmiszer-allergia diagnosztikájának nehézségeivel, valamint a klinikai tüneteivel szembesülő szakorvosoknak a napi betegellátást nagyban segítő olvasmányként ajánlható.

Temesvári Erzsébet dr.

Rosenblatt A., de Campos Guidi H. G.,
Belda Jr. W.:
**MALE GENITAL LESIONS – THE
UROLOGICAL PERSPECTIVE**
Springer-Verlag Berlin Heidelberg, 2013.
ISBN 978-3-642-29016-9

A neves német kiadó férfi genitális léziókról szóló könyve, habár alcíme alapján az urológus szakma képviselőinek és szempontjai alapján került publikálásra, a venerológiában jártas és kevésbé jártas bőrgyógyászok számára is igazi hiánypótló mű. A nemibeteg gondozókban és STD ambulanciákon megforduló, egyre növekvő számú páciensek nemi úton terjedő fertőzéseinek diagnosztizálása és kezelése általában magától értetődő, ám a nagyon gyakran – akár mellékleletként – észlelt, nem specifikus balanitisek, atípusos tünetek, anogenitális léziók, vagy akár klasszikus dermatózisok genitális manifesztációi diagnosztikus kihívás elé állíthatják a gyakorló bőrgyógyászt.

Ebben próbál segítséget nyújtani a fenti könyv. Hat egyértelműen tagolt fejezet segíti az eligazodást, a könyv így akár valóban a betegellátás közben forgatható kézikönyvvé válhat. A mű felmérhetetlen értéke az a több, mint 700 színes fotó és táblázat, amely egyrészt a (blikk)diagnosztikát segíti, másrészt a legtöbb kórkép klinikai fényképe mellett differenciáldiagnosztikai felvételek is láthatóak. Egy-egy ritkább betegség fényképét látva rácsodálkozhatunk, hogy ezt egyszer már magunk is láttuk, de talán nem is gondoltunk erre a diagnózisra.

Az első fejezetben a férfi nemi szervek fejlődéséről és anatómiájáról olvashatunk, ezt követően az ezen a téren alkalmazott diagnosztikai módszerek kerülnek bemutatásra. A második fejezet a nem fertőzések eredetű kórképeket veszi sorra, itt leginkább klasszikus bőrbetegségek (pl. seborrhoeás dermatitis, autoimmun bullosisok, pyoderma gangrenosum stb.) genitális manifesztációjáról tájékozódhatunk. A fejezetet olvasva kiemelendő, hogy a nemi régióban jelentkező tünet lehet az első, amely egy későbbi generalizált dermatózisra utalhat!

A harmadik fejezet az STD-k, illetve egyéb fertőzések témakörét öleli fel, a nemzetközi guideline-oknak megfelelő diagnosztikai és terápiás javaslatokkal. Külön differenciáldiagnosztikai segítség a genitális ulcerációkkal foglalkozó alfejezet. A negyedik fejezet teszi a könyvet valódi kézikönyvvé: itt a kórképek a tünetek morfológiája (pl. papulosus, vesicularis, pigmentált stb.) alapján vannak csoportosítva. Az ötödik fejezet kifejezetten a szisztémás (bőr)betegségek genitális manifesztációit tárgyalja, majd az utolsó fejezetben olvashatunk a férfi nemi szerv daganatos betegségeiről – nem csak az urológusokat érintő

erythroplasia Queyrat, vagy az intraepitheliális neopláziák kerülnek említésre, hanem pl. a basalioma, a spinalioma és a melanoma malignum is.

A könyv hihetetlenül gazdag képanyagával és részletgazdag információtartalmával hatalmas segítséget biztosít a férfi genitális tájékon található tünetek bőrgyógyászati rendelésben történő korrekt felismeréséhez.

Tamási Béla dr.

